

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 1/2019

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

10 matematických velikanov. 1. časť [10 significant mathematical personalities] / Vladimír Strečko -- slo

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 29, č. 2 (2018), s. 44-58.

Dějiny matematiky. První část je věnována významným matematikům starověkého Řecka. Práce má posloužit učitelům matematiky jako zdroj historických poznámek o Pythagorovi, Euklidovi a Archimédovi. Obsaženy jsou zajímavé, někdy až vtipné okolnosti vzniku velkých matematických objevů, které dokážou zvýšit pozornost žáků na vyučovacích hodinách.

matematika ; dějiny ; dějiny vědy ; dějiny starověku ; život ; dílo ; objev ; Pythagoras ze Samu ; Euklides ; Archimédés ; Pythagoras ze Samu ; starověké Řecko ; matematik ; století 3-6 př. n. l.

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471181>

2.

Deti s poruchami učenia a správania v škole [Children with learning and behavioural disorders in school] / Ľuboslava Sejčová -- slo -- Ohlášeno pokračování v příštím čísle

In: Vychovávateľ -- ISSN 0139-6919 -- Roč. 66, č. 7-8 (september-október 2018) (2018), s. 8-16.

Poruchy učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, dysmúzie, dyspinxie) nepostihují jen oblast školních schopností. Neúspěch ve škole či pocity méněcennosti, které s sebou poruchy učení přináší, jsou ve svém důsledku horší než samotná porucha. Může se vytvořit negativní vztah ke škole, školní fobie, záškoláctví i psychosomatické problémy. Poradenská intervence a terapie zahrnuje psychologickou terapii a speciálně-pedagogickou terapii. Korekční programy se určují na základě diagnózy individuálně pro každé dítě s poruchou učení. Uvedena je případová studie. Úvod do problematiky poruch

chování (porucha pozornosti, porucha pozornosti kombinovaná s hyperaktivním chováním, syndrom hypoaktivity).

porucha učení ; porucha chování ; hyperaktivita ; ADHD ; dysgrafie ; dyskalkulie ; dyslexie ; dysortografie ; porucha motoriky ; schopnost učení ; školní neúspěch ; školní fobie ; záškoláctví ; psychosomatika ; poradenství ; psychoterapie ; pedagogicko-psychologická poradna ; případová studie ; dysmúzie ; dyspinxie ; negativní postoj ; porucha pozornosti

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471030>

3.

Doing better (or worse) than one's parents : social status, mobility, and performance-avoidance goals [Vést si lépe (hůře) než rodiče : sociální status, posun a cílené vyhýbání se výkonu] / Mickaël Jury, Alisée Bruno, Céline Darnon -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 88, č. 4 (December) (2018), s. 659-674.

Studie zaměřená na studenty první generace (FG) (nikdo z rodičů neabsolvoval vysokou školu) a srovnává jejich pocity a chování s pocity a chováním studentů pokračující generace (CG) (alespoň jeden z rodičů absolvoval vysokou školu). Zjistila na vzorku studentů psychologie, že studenti první generace častěji využívají cílené vyhýbání se školním výkonům, protože mají strach z neúspěchu. Dále zjistila, že FG jsou většinou subjekty pohybu vzhůru, tj dosahují lepších výsledků, lepšího sociálního statutu a lepšího zaměstnání, než je v jejich komunitě běžné. Mohou se ale ocitnout v pozici, kdy je odmítá jejich původní i jejich nová komunita. Závěrem studie je fakt, že aktuální sociální status, ale ještě ve větší míře budoucí sociální status jsou spolehlivými prediktory cíleného vyhýbání se školním výkonům.

student ; prospěch ; studentské chování ; výkon ; socioekonomický status ; rodiče ; komparace ; postup ; výzkum ; Francie ; generace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471484>

4.

Fachspezifische Methoden im Sachunterricht : über die systematische Verbindung von Inhalt und Methode [Specifické metody ve věcném vyučování : o systematickém propojení obsahu a metody] / Beate Blaseio -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Sachunterricht -- ISSN 1865-4991 -- Roč. 65, č. 4 (Dezember) (2018), s. 4-7.

Autorka teoretického článku uvádějícího číslo časopisu zaměřeného na metody věcného vyučování se věnuje specifické vyučovacího předmětu věcné vyučování v obecné rovině. Zdůrazňuje důležitost těsného propojení mezi metodami, perspektivami (hledisky) a obsahem. Jednotlivé metody (mezioborová; vícehledová) a perspektivy (přírodovědná; společenskovední; historická; geografická; technická) článek popisuje a vysvětluje se zřetelem k obsahu výuky v 1.-6. ročníku ZŠ.

základní škola ; obsah výuky ; vyučovací metoda ; teorie ; vyučovací předmět ; mezipředmětové vztahy ; mezipředmětové téma ; věcné vyučování ; přírodovědný předmět ; společenskovední předmět ; historické hledisko ; zeměpis ; technika ; první stupeň ; ročník 1-6

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471187>

5.

Changes in the Impact of Family Education on Student Educational Achievement in Sweden 1988–2014 [Změny v dopadu rodinného vzdělání na studijní výsledky žáků ve Švédsku 1988-2014] / Jan-Eric Gustafsson, Kajsa Yang Hansen -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 62, č. 5 (October) (2018), s. 719-736.

Hlavním cílem této studie bylo prozkoumat vývoj vztahu mezi vzděláním rodičů a dosaženými studijními výsledky žáků ve Švédsku, který byl zjištěn jako stabilní v minulém výzkumu navzdory rostoucí školní segregaci a zvětšujícím se rozdílům v úrovni dosažených výsledků mezi školami. Na základě údajů v populačních registrech absolventů povinné školní docházky v letech 1988 až 2014 byly v průzkumu odhadovány korelace mezi vzděláním rodičů a stupněm vzdělání žáka. Bylo zjištěno, že mezi začátkem 90. let a rokem 2014 vzrostla korelace o 0,04 jednotek. Hlavními důvody, proč tomu tak nebylo v předchozím

výzkumu, je příliš hrubá kategorizace vzdělání rodičů, klesající kvalita měření a demografické změny spojené s přistěhovalectvím. Článek obsahuje podrobný rozbor včetně tabulek a grafů.

vzdělání ; stupeň vzdělání ; školní vzdělávání ; systém výchovy a vzdělávání ; školská reforma ; demografie ; výzkum ; výsledek výzkumu ; základní vzdělání ; ukončení školy ; rodiče ; žák ; sociologie rodiny ; sociologie studenta ; komparace ; Švédsko ; dosažené vzdělání ; 1988-2014

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471479>

6.

Identity at Risk : students' Identity Configuration in the Aftermath of Trauma [Identita v ohrožení : konfigurace identity studentů jako následek traumatu] / Dag Skarstein, Jon-Håkon Schultz -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 62, č. 5 (October) (2018), s. 798-812.

Dva a půl roku po masakru v červenci 2011 na norském ostrově Utøya se uskutečnily rozhovory s mladými lidmi, kteří přežili, o jejich dalším každodenním životě ve škole. Byla to již třetí vlna rozhovorů, pro které bylo vybráno 68 žáků (z původních 325). Rozhovory odhalily změny v interakci mezi identitou studentů a sociální identitou spojenou s následky masakru. Tato dynamika má dva protichůdné aspekty: (1) silná potřeba vyhýbat se spojení s masakrem (30 žáků), přesto (2) žáci zažívají také hodně situací spojených s nepříjemnými událostmi, které prožili, a chtějí o nich mluvit (38). Článek ukazuje školu jako sociální arénu, kde se vyskytují nežádoucí změny identity; prostředí, které může komplikovat proces rehabilitace potvrzením a specifikováním změn způsobených traumatem. V článku jsou uvedeny jednotlivé výpovědi žáků a zároveň role učitelů v této situaci.

žák ; střední škola ; psychologie osobnosti ; psychologie chování ; identita ; osobnost ; psychika ; sociální působení ; vztah k veřejnosti ; vztahy mezi vrstevníky ; sociální psychologie ; názor ; chování skupiny ; Norsko ; trauma ; masakr ; 2011

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471503>

7.

Instructor personality matters for student evaluations : evidence from two subject areas at university [Osobnost pedagoga a její vliv na hodnocení studenta : příklad ze dvou univerzitních oborů] / Lisa E. Kim, Carolyn MacCann -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 88, č. 4 (December) (2018), s. 584-605.

O vlivu osobnosti studenta na jeho školní výsledky se všeobecně ví, málo je ale známo o tom, jaký vliv na prospěch studenta má osobnost učitele. Předložená studie zkoumala tento fenomén, její autoři hovořili se studenty i pedagogy z australských univerzit. Otázky braly v úvahu pohlaví, věk, kognitivní schopnosti a osobnost studenta a pohlaví a věk pedagoga. Studenti většinou hodnotili výuku pedagoga, ne jeho vlastní vnímanou zdatnost ani akademické výsledky. Zkoumání byli studenti matematiky a studenti psychologie, ti hodnotili otevřenost, extraverci, přívětivost a emocionální stabilitu pedagogů. Výsledky studie v přehledných tabulkách.

student ; vysokoškolský pedagog ; osobnost ; prospěch ; působení ; pohlaví ; věk ; výzkum ; univerzita ; emoce ; poznávací schopnost ; Austrálie

<http://katalog.npmk.cz/documents/471434>

8.

Linking teaching and research in initial teacher education : knowledge mobilisation and research-informed practice [Spojení výuky a výzkumu v prvotním vzdělávání učitelů : mobilizace vědomostí a praxe založená na výsledcích výzkumů] / Maria Assunção Flores -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 44, č. 5 (December) (2018), s. 621-636.

Spojitosť medzi teorií, praxí a výzkumem je často diskutována na mezinárodní úrovni. Musí se však udělat více pro zařazení těchto komponentů do prvotního vzdělávání studentů učitelství. Pedagogičtí pracovníci si začínají uvědomovat, že výzkum má informovat praxi, a tak zvyšovat profesionalitu učitelů. Zásadní v tomto přístupu je mobilizace a udržitelnost znalostí, čímž se myslí např. častější zařazení badatelského přístupu do prvotního vzdělávání učitelů. Učitelé by měli být gramotní v oblasti výzkumu a vysoké školy, které jsou považovány za

vhodné základny pro výzkum, by měly na výzkumech spolupracovat, ne v nich soutěžit.

vzdělávání učitelů ; výzkum ; praxe ; teorie ; znalost ; vysoká škola ; odborný rozvoj zaměstnanců ; pedagogický výzkum ; Portugalsko ; mobilizace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471404>

9.

Metodika tvorby strategického plánu pro vytváření inkluzivního prostředí školy [Methodics of the creation of strategic plans for bringing inclusive environment to schools] / Zdeněk Svoboda, Jaroslav Říčan, Petra Morvayová, Ladislav Zilcher, Michaela Valášková -- cze

In: Pedagogické rozhledy : odborně-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 27, č. 2 (2018), s. 14-20.

Příspěvek vznikl jako výtah publikace z projektu Cesta k inkluzi: od segregace k pozitivní diverzitě ve školství, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky. Inkluzivní vzdělávání přináší řadu problémů. Autoři nabízí metodiku vycházející z modelu The GROW a tzv. přístupu zaměřeného na řešení. Jedná se o obecný a široce využitelný model sestávající z postupných kroků. Doporučují sestavení školního akčního týmu a zahájení jeho činnosti. Uvádí formulace vize inkluzivní školy (z pohledu žáka, pedagogů, managementu školy i z pohledu rodičů). Důležité je hodnocení podmínek pro naplnění cíle prostřednictvím SWOT a GAP analýzy, hledání spolupracujících partnerů i tvorba strategického plánu školy.

inkluzivní vzdělávání ; metodika ; model ; školství ; škola ; žák ; učitel ; rodiče ; řízení ; hodnocení vzdělávacího systému ; analýza ; spolupráce ; plánování ve školství ; Česko ; SWOT analýza ; GAP analýza ; akční plán ; strategický plán školy ; týmová práce

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471656>

10.

Príbeh jednej krátkej jari [The story of one short spring] / Tomáš Černák, Stanislav Šikora -- slo

In: Historická revue : populárno-vedecký časopis o dejinách spoločnosti -- ISSN 1335-6550 -- Roč. 29, č. 8 (2018), s. 6-21.

Předložené číslo časopisu připomíná 50. výročí srpnových událostí roku 1968. Autoři článků informují o tom, co všechno předcházelo roku 1968, jaký byl rozdíl mezi vývojem na Slovensku a v Čechách, jakou úlohu sehrál ve společnosti Alexander Dubček. Příběh roku 1968 začínal už deset let před tímto letopočtem, kdy se obě země vzpamatovávaly z dědictví Stalina a Gottwalda, a vznikala potřeba reform. Podrobný průběh tohoto období je popsán v prvním textu, následuje popis událostí na Slovensku v roce 1968, kde byla situace trochu odlišná, a následující článek seznamuje s životem Alexandra Dubčeka - komunisty se srdcem demokrata. Doplněno řadou fotografií.

dějiny ; dějiny dvacátého století ; historické hledisko ; politika ; vládní politika ; demokracie ; demokratizace ; společenská změna ; společenský vývoj ; protest ; biografie ; životní příběh ; dějepis ; Dubček, Alexander, ; Dubček, Alexander, ; Československo ; Slovensko (Československo) ; Pražské jaro, 1968 ; 1968

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471385>

11.

The quasi-experimental attitude of teachers : the development of a questionnaire [Quasi-experimentální postoje učitelů : vývoj dotazníku] / Wilfried Plöger, Daniel Scholl, Andreas Seifert -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 44, č. 4 (September) (2018), s. 415-430.

Rozvoj a testování dotazníku, který může být využit k měření quasi-experimentálních postojů učitelů. Tyto postoje se odrážejí v jejich ochotě hodnotit a organizovat základní aktivity (plánování, výuka a analýza vyučovací hodiny) v souladu s experimenty v oblasti výzkumu tak, aby z tohoto cyklického procesu získávali smysluplné zkušenosti a byli schopni činit závěry vedoucí ke zlepšení jejich práce. Dotazník vyplňovalo 512 začínajících učitelů, kteří vyučovali cca 15 měsíců od dokončení studia. Analýza odpovědí ukázala, že spolehlivost dotazníku je uspokojivá, a že existují dva modely quasi-experimentálních postojů, jak je ukazují a vysvětlují tabulky.

vzdělávání učitelů ; postoj učitele ; dotazník ; začínající učitel ; plánování ; výuka ; hodnocení výuky ; zkušenost ; analýza ; spolehlivost ; experiment ; pedagogický výzkum ; SRN ; práce učitele

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471346>

12.

Racionalizacija kak sposob korekcii strachov u doškoľnikov

[Racionalizace jako způsob korekce strachu u předškolních dětí] / O.

Jeľnikova -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 7

In: Doškoľnoje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 90, č. 8 (2018), s. 52-59.

Článek popisuje strategie, jak překonávat strach u předškolních dětí analyzováním situace, ve které se nacházejí. Výsledkem této analýzy bude rozvoj konstruktivní strategie chování, která na jedné straně odstraní negativní emoce vznikající ze strachu, a na druhé straně bude minimalizovat výskyt situací, při kterých strach vzniká. Strategie popsána v článku je založena na racionalizaci, což je korekční technika s cílem najít rozumný způsob, jak řešit strachvzbuzující situaci. Článek nabízí i konkrétní ukázkou konverzace s dítětem jako základní prvek strategie racionalizace.

předškolní dítě ; předškolní věk ; pedopsychologie ; strach ; chování ; analýza ; zvládnání ; strategie řešení ; strategie ; racionalizace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471335>

13.

The role of teacher educators in developing and disseminating global citizenship education strategies in and beyond US learning environments

[Role pedagogů učitelství v rozvoji a šíření strategií výuky ke globálnímu občanství v učebním prostředí USA i mimo ně] / James G. O'Meara, Tonya Huber, Elizabeth R. Sanmiguel -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 44, č. 5 (December) (2018), s. 556-573.

Současná situace kolem uprchlíků, migrantů, konfliktů a extremismu plného násilí ukazuje, že musíme ještě odvést kus práce k šíření porozumění, tolerance a přátelství mezi všemi národy a rasovými i náboženskými seskupeními. Odpovědí na zmíněné problémy je zařazení výuky globálního občanství do vzdělávání, zejména do vzdělávání studentů učitelství. Ukazuje se však, že ačkoliv je globální občanství součástí školního kurikula v mnoha zemích, je málo pravděpodobné, že bude globálně zařazeno i do vzdělávání budoucích učitelů. Podle UNESCO je to hlavní překážka výuky ke globálnímu občanství ve všech běžných školách. Článek poskytuje přehled a historii pilotních aktivit k zařazení výuky globálního občanství do vzdělávání studentů učitelství v USA i jinde ve světě.

globalizace ; občanská výchova ; občanství ; svět ; vzdělávání učitelů ; student učitelství ; historické hledisko ; kurikulum ; výchova k internacionalismu ; Spojené státy americké

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471392>

14.

Shared Book Reading Interventions With English Learners : A Meta-Analysis [Sdílené čtení pro žáky učící se angličtinu : analýza vědecké literatury] / Lisa Fitton, Autumn L. McIlraith, Carla L. Wood -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Review of educational research -- ISSN 0034-6543 -- Roč. 88, č. 5 (October) (2018), s. 712-751.

Analýza vědecké literatury zkoumá, jak sdílené čtení napomáhá při osvojování si angličtiny jako druhého jazyka u malých dětí. Konečná analýza zahrnovala 54 studií sdíleného čtení ve Spojených státech amerických, kde žije velký a stále se zvyšující počet dětí, které pocházejí z různých jazykových prostředí. Při sdíleném čtení je potřeba zajistit bezpečné prostředí pro žáky, kteří cvičí čtenářské dovednosti s podporou učitelů a svých vrstevníků v malých skupinách. Hlavním principem je, že učitel daný text předčítá několikrát nahlas a děti jej sledují na papíře. Při opakovaném čtení se žáci přidávají k učiteli, a tím se učí plynulosti, frázování a intonaci.

čtení ; hlasité čtení ; jazyková výuka ; práce s textem ; cizí jazyk ; angličtina ; dítě cizí národnosti ; věk vstupu do školy ; mladší školní věk ; jazyková bariéra ;

národnostní menšina ; analýza vědecké literatury ; výzkum ; učení ve skupině ; učitel ; vrstevnická skupina ; Spojené státy americké ; sdílené čtení ; intonace ; plynulost čtení

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471574>

15.

Trainee teachers' experiences of classroom feedback practices and their motivation to learn [Zkušenosti studentů učitelství s praxí zpětné vazby ve třídě a s její motivací k učení] / Zhengdong Gan, Honghan Nang, Kejuan Mu -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 44, č. 4 (September) (2018), s. 505-510.

Ačkoliv existuje mnoho teorií o podstatě zpětné vazby a o podmínkách, za kterých zpětná vazba pomáhá studentům v učení, je jen málo empirických výzkumů o zkušenostech studentů učitelství se zpětnou vazbou, zejména v kontextu vysokoškolského studia. Prezentovaná studie zkoumala, s jakou zpětnou vazbou mají zkušenosti studenti učitelství, a jak zpětná vazba přispívá k motivaci k učení. Vzorkem bylo 276 studentů anglistiky. Studenti nejvíce oceňovali zpětnou vazbu zaměřenou na aktivitu a zpětnou vazbu ve formě hodnocení studenta učitelem, zatímco zpětná vazba na spolužáky nebo na dlouhodobé výsledky studia nebyla ve třídě často používána.

student učitelství ; vzdělávání učitelů ; zpětná vazba ; učení ; působení ; hodnocení studenta ; zkušenost ; aktivita ; motivace učení ; Čína ; anglistika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471367>